

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2013 M. RUGSĖJO 13 D. NUTARIMO NR. O3-367 „DĖL VALSTYBĖS REGULIUOJAMŲ KAINŲ GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIUJE NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m. gegužės 15 d. Nr. O3E-144
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 9 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 5 straipsnio 2 dalimi ir atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Dujų ir elektros departamento Dujų skyriaus 2017 m. gegužės 8 d. pažymą Nr. O5-102 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimo Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“, Komisija n u t a r i a:

Pakeisti Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodiką, patvirtintą Komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika):

1. Pakeisti Metodikos 3 punktą ir išdėstyti jį taip:

„3. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu, Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1354 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Diversifikavimo tvarkos aprašas), Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1-245 „Dėl Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir atsižvelgiant į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005, Europos Komisijos 2013 m. spalio 14 d. reglamentą Nr. 984/2013, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009, Europos Komisijos 2014 m. kovo 26 d. reglamentą Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas ir kitus Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus, Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros 2015 m. birželio 15 d. nuomonę Nr. 03/2015 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimo atitikimo Direktyvos 2009/73/EC, Reglamento (EC) Nr. 715/2009 gairėms bei kitoms susijusioms šios direktyvos bei reglamento nuostatoms“.

2. Papildyti Metodiką 12.4.2¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„12.4.2¹. Finansų ministerijos skelbiamą ateinančių vienerių metų prognozuojamą vidutinį darbo užmokesčio pokytį, įvertinus 1 proc. dydžio efektyvumo rodiklį. Nustatant kainą vėlesniems reguliavimo metams pokytis pakoreguojamas atsižvelgiant į faktinį Statistikos departamento skelbiamą darbo užmokesčio augimą.“

3. Papildyti Metodiką 12.9.3¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„12.9.3¹. Atitinkamai paslaugai (produktui) priskirtino reguliuojamo turto vertė (RABi) nustatoma pagal formulę:

$$RAB_i = T_{\text{neperk}} + A - IT - T_{\text{neb stat}} - TD - TV - T_{\text{nenaud}} + T_{\text{kt jm}}/2; \text{ (Eur)} \quad (4^1)$$

čia:

T_{neperk} – gamtinių dujų įmonės atitinkamo verslo vieneto paslaugos (produkto) ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto likutinė (balansinė) neperkainuota vertė metų, einančių prieš metus, kuriems nustatomos ar koreguojamos kainų viršutinės ribos, pabaigoje, Eur;

A – gamtinių dujų įmonės atsargos, kurias ji privalo nuolat laikyti, Eur;

IT – gamtinių dujų įmonės atitinkamo verslo vieneto paslaugos (produkto) nesuderintų su Komisija investicijų į ilgalaikį turtą likutinė vertė, Eur;

$T_{\text{neb stat}}$ – turto, kuris nėra pradėtas eksploatuoti (nebaigta statyba), vertė, išskyrus strategiškai svarbių investicijų, padedančių siekti nacionalinės ir Europinės energetikos politikos tikslų, nebaigtą statybą, jei šių investicijų įtaka nebuvo įvertinta, skaičiuojant WACC, Eur;

TD – gamtinių dujų įmonės atitinkamo verslo vieneto paslaugos (produkto) turtas, įsigytas už gautas subsidijas, dotacijas, Eur;

TV – gamtinių dujų įmonės atitinkamo verslo vieneto paslaugos (produkto) turtas, įsigytas už vartotojų lėšas, Eur;

T_{nenaud} – nenaudojamo, laikinai nenaudojamo (užkonservuoto) turto likutinė vertė, Eur;

$T_{\text{kt jm}}$ – turto dalis, kuri buvo finansuota kitų infrastruktūrinių įmonių dėl inžinerinių darbų sąnaudų pasidalinimo, Eur.

Į reguliuojamo turto vertę įtraukiamas išnuomotas ar panaudos pagrindais perduotas turtas, kuris ir nevykdant nereguliuojamos veiklos visa apimtimi naudojamas reguliuojamoje gamtinių dujų įmonės veikloje.“

4. Papildyti Metodiką 12.9.6¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„12.9.6¹. Jeigu dėl gamtinių dujų įmonės veiklos efektyvumo, t. y. dėl operacinių sąnaudų (OPEX) suefektyvinimo, kurį įmonė įrodė Komisijai, reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo periodo metų, o vėliau – visų penkerių reguliavimo periodo metų investicijų grąža, įvertinus taikytinų koregavimo koeficientų įtaką, yra didesnė, palyginti su nustatyta atitinkamų metų investicijų grąža, šios veiklos atitinkamo periodo leistina investicijų grąža didinama investicijų grąžos dydžiu, kuris yra skaičiuojamas pagal formulę:

$$G_{1,i} = OPEX_{\text{nustatytas},i} - OPEX_{\text{faktinis},i} \quad (6^1)$$

čia:

$G_{1,i}$ – suma, kuria didinama leistina investicijų grąža, priskirtina i-tajai paslaugai, Eur;

$OPEX_{\text{nustatytas},i}$ – nustatyta OPEX apimtis per pirmus dvejus reguliavimo periodo metus ir (arba) per visą reguliavimo periodą, priskirtina i-tajai paslaugai, Eur;

$OPEX_{\text{faktinis},i}$ – faktinė OPEX apimtis per pirmus dvejus reguliavimo periodo metus ir (arba) per visą reguliavimo periodą, priskirtina i-tajai paslaugai, Eur.“

5. Papildyti Metodiką 12.9.7¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„12.9.7¹. Jei dėl gamtinių dujų įmonės veiklos efektyvumo, t. y. dėl OPEX suefektyvinimo priėmus verslo sprendimus dėl įmonės reorganizacijos ir kitus sprendimus, kurie tiesiogiai nesusiję su įmonės vykdoma reguliuojama veikla, reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo periodo metų, o vėliau – pasibaigus reguliavimo periodui investicijų grąža, įvertinus taikytinų koregavimo koeficientų įtaką viršija Komisijos nustatytą atitinkamos veiklos investicijų grąžą, šios veiklos atitinkamo periodo leistina investicijų grąža didinama 50 proc. investicijų grąžos ribą dėl veiklos efektyvumo, kurį įmonė įrodė Komisijai, viršijančia suma, apskaičiuojama pagal formulę:

$$G_{2,i} = (OPEX_{\text{nustatytas},i} - OPEX_{\text{faktinis},i})/2 \quad (7^1)$$

čia:

$G_{2,i}$ – suma, kuria didinama leistina investicijų grąža, priskirtina i-tajai paslaugai, Eur;

$OPEX_{nustatyta,i}$ – nustatyta OPEX apimtis per pirmus dvejus reguliavimo periodo metus ir (arba) per visą reguliavimo periodą, priskirtina i-tajai paslaugai, Eur;

$OPEX_{faktinis,i}$ – faktinė OPEX apimtis per pirmus dvejus reguliavimo periodo metus ir (arba) per visą reguliavimo periodą, priskirtina i-tajai paslaugai, Eur.“

6. Papildyti Metodiką 12.9.8¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„12.9.8¹. Kitiems metams (ketvirtiesiems ir penktiesiems reguliavimo periodo metams) ir (arba) nustatant kainų viršutines ribas kitam reguliavimo periodui nuo antrųjų reguliavimo metų, leistinų pajamų riba i-tajai paslaugai mažinama 50 proc. investicijų grąžos ribą dėl veiklos efektyvumo viršijančia suma, suskaičiuota pagal 6 arba 7 formules. OPEX taikomas skatinamasis mechanizmas, t. y. OPEX per reguliavimo periodą ir naujam reguliavimo periodui nėra didinamas ar mažinamas kitais nei Metodikoje įtvirtintais atvejais.“

7. Papildyti Metodiką 12.9.9 papunkčiu:

„12.9.9. Gamtinių dujų įmonių veiklos efektyvinimu nėra laikoma:

12.9.9.1. konkretūs sutaupymai, dėl kurių pablogėja gamtinių dujų įmonių teikiamų paslaugų kokybė ir patikimumas;

12.9.9.2. sutaupymai, sąlygoti neįgyvendintų remonto darbų, neprireikusių numatytų paslaugų, išskyrus atvejus, kai dėl gamtinių dujų įmonių priimtų konkrečių verslo sprendimų, remonto darbai ar numatytos paslaugos buvo įgyvendintos mažesnėmis sąnaudomis;

12.9.9.3. rinkos sąlygoti mažesni, nei buvo tikėtasi, viešųjų pirkimų rezultatai;

12.9.9.4. veiklos sąnaudų sumažėjimas dėl paklausos, reagavimo į paklausą priemonių diegimo, įskaitant investicijų į tinklus sąnaudų sumažėjimą.“

8. Papildyti Metodiką 12.9.10 papunkčiu:

„12.9.10. Apskaičiuojant protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos viršijimo dydį, palyginti su nustatyta investicijų grąža, atsižvelgiant į taikytinų koregavimo koeficientų įtaką, skaičiuojamą po reguliuojamos veiklos pirmų dvejų reguliavimo periodo metų, o vėliau – viso reguliavimo periodo, kuriuo mažinamas reguliuojamos veiklos leistinas pajamų lygis ateinantiems metams, įvertinama:

12.9.10.1. įmonės uždirbta faktinė grąža iš reguliuojamos veiklos;

12.9.10.2. įmonės gautos papildomos pajamos, susijusios su reguliuojamų paslaugų ir (ar) produktų teikimu, kuriems teikti naudojami ar nenaudojami reguliuojamos veiklos ištekčiai;

12.9.10.3. kaštų, kuriems Komisija nustatė atitinkamus normatyvus Metodikos 12 punkte nurodytoms sąnaudų grupėms, viršijimo suma, kuri apskaičiuojama Metodikos nustatyta tvarka;

12.9.10.4. įmonėms nukrypęs nuo Komisijos nustatytų rodiklių, priežastys, lemiančios jų veiklos efektyvumą.“

9. Papildyti Metodiką 13.3.4¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„13.3.4¹. Finansų ministerijos skelbiamą ateinančių vienerių metų prognozuojamą vidutinį darbo užmokesčio pokytį, įvertinus 1 proc. dydžio efektyvumo rodiklį. Nustatant kainą vėlesniems reguliavimo metams vidutinis darbo užmokesčio pokytis pakoreguojamas atsižvelgiant į faktinį Statistikos departamento skelbiamą darbo užmokesčio augimą;“

10. Papildyti Metodiką 19.2¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„19.2¹. Infliacijos koregavimo koeficientas ($I_{infl, t+1}$) įvertina infliacijos poveikį bei Komisijos nustatytų sąnaudų be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų pokyčio poveikį nustatytoms kainų viršutinėms riboms ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{infl, t+1} = \frac{L_{Sinf,t}}{100} \cdot x \left(\frac{S_{inf,t+1} \prod_{n=1}^t (1 + (I_{v,n} - |E_{ef,n}|))}{S_{inf,t}} - 1 \right)$$

(24¹)

čia:

$L_{s, inf, t}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t-aisiais metais) numatyta koreguojama sąnaudų dalis be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio,

sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių visose t-ųjų metų pajamose, kurios skaičiuojamos pagal 19.3 punkto nuorodas, proc.;

$S_{inf, t}$ – koreguojamos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais Eur;

$S_{inf, t+1}$ – konkreitiems reguliavimo periodo metams nustatytos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių, Eur;

I_v – Lietuvos statistikos departamento paskutinį mėnesį, prieš duomenų kainų viršutinėms riboms nustatyti ar koreguoti pateikimą, paskelbta metinė infliacija, proc.;

E_{ef} – efektyvumo rodiklis, kuris yra lygus 1 proc.;

11. Papildyti Metodiką 19.7.6¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„19.7.6¹. pajamų (sąnaudų) nuokrypis dėl skirtumo, susidariusio tarp prognozuoto vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, įvertinus efektyvumo rodiklį, kuris buvo lygus 1 proc., naudoto nustatant/koreguojant kainų viršutinės ribas praeitiems (t-1-iesiems) metams ir Statistikos departamento paskelbto t-1-ųjų metų vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, įvertinus efektyvumo rodiklį, kuris yra lygus 1 proc.“

12. Pripažinti netekusiu galios Metodikos 30 punktą.

13. Metodikos 31– 35 punktus laikyti atitinkamai 30–34 punktais.

14. Pakeisti Metodikos 31 punktą ir išdėstyti jį taip:

„30. Gamtinių dujų skystinimo paslaugos kainos (toliau – skystinimo kaina) viršutinė riba D_{rib} skaičiuojama pagal formulę:

$$D_{rib} = \frac{(S_{SGDT} + ROI_d)}{Q_{vpl}}; \quad (33) \quad (\text{Eur}/(\text{MWh}/\text{parą}/\text{metus}))$$

čia:

S_{SGDT} – SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties metinės eksploatavimo bazinės sąnaudos, skaičiuojamos pagal formulę:

$$S_{SGDT} = C_{DA} + C_M + C_P + C_T + C_A + C_S + C_O + C_{NS}, \text{ Eur} \quad (34)$$

čia:

C_{DA} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, Eur;

C_M – remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo sąnaudos, Eur;

C_P – personalo sąnaudos, Eur;

C_T – mokesčių sąnaudos, Eur;

C_A – administracinės sąnaudos, Eur;

C_S – rinkodaros ir pardavimų sąnaudos, Eur;

C_O – kitos sąnaudos, Eur;

C_{NS} – SGD terminalo sąnaudos, numatytos ilgalaikėmis sutartimis: plaukiojančios SGD saugyklos nuoma, eksploatavimo sąnaudos, nuomos garantijos, SGD terminalo krantinės nuoma, kitos su skystinimo veikla susijusios ilgalaikių sutarčių sąnaudos, atsižvelgiant į aktualių valiutų santykio prognozę, Eur;

ROI_d – pagal Metodikos 12.9.1 punktą suskaičiuota SGD terminalo infrastruktūrinės dalies investicijų (išskyrus investicijų, finansuotų D_{SGDT} , ES ar kitų dotacijų, subsidijų lėšomis) grąža, Eur;

Q_{vpl} – vartojimo pajėgumai pirmaisiais skystinimo kainos reguliavimo metais arba pirmaisiais gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos skaičiavimo metais, MWh/parą/metus.“

15. Pakeisti Metodikos 32 punktą ir išdėstyti jį taip:

„31. Antriesiems–penktiesiems reguliavimo periodo metams skystinimo kainos viršutinė riba ($D_{rib, t+1}$) skaičiuojama pagal formulę:

$$D_{rib, t+1} = D_{rib} * K_{d, t+1} * \frac{Q_{vp1}}{Q_{vp, t+1}}; \quad (35)$$

čia:

$K_{d, t+1}$ – koregavimo koeficientas (pirmiesiems reguliavimo periodo metams lygus 1);

$D_{rib, t+1}$ – skystinimo kainos viršutinė riba, kuri skaičiuojama pagal (33) formulę;

Q_{vp1} – vartojimo pajėgumai pirmaisiais skystinimo kainos viršutinės ribos reguliavimo metais, MWh/parą/metus.

$Q_{vp, t+1}$ – vartojimo pajėgumai t+1 metams, MWh/parą/metus.“

16. Pakeisti Metodikos 33 punkto pirmąją pastraipą ir išdėstyti ją taip:

„32. Skystinimo kainos viršutinės ribos koregavimo koeficientas $K_{d, t+1}$ skaičiuojamas pagal formulę:“.

17. Pakeisti Metodikos 34 punktą ir išdėstyti jį taip:

„33. Nenumatytų pasikeitimų koeficientas (I_{nk}) įvertina skystinimo sistemos operatoriaus pajamų nuokrypį nuo numatytų rodiklių, t. y. nuokrypį tarp skystinimo kainos viršutinės ribos nustatymo metu planuotų būtinųjų sąnaudų ir faktinių pajamų, įvertinus skystinimo operatoriaus papildomą veiklą naudojant SGD terminalo infrastruktūrą. Taikant šį koregavimo koeficientą, įvertinamos skystinimo sistemos operatoriaus pajamos, gautos už SGD perkrovos paslaugą. Koreguojant skystinimo kainos viršutinę ribą, gali būti taikomas nenumatytų pasikeitimų koeficientas kitoms nenumatytoms gamtinių dujų įmonės pajamoms (sąnaudoms) koreguoti: ROI ir nusidėvėjimo sąnaudoms dėl atliekamų investicijų nuokrypio nuo ankstesnės prognozės, pajamų/sąnaudų nuokrypiui dėl valiutų kurso pasikeitimo ir kt.“

18. Pakeisti Metodikos 35 punktą ir išdėstyti jį taip:

„34. SGD skystinimo kaina susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalies:

34.1. Pastovioji dalis skaičiuojama nustatytų perdavimo sistemos naudotojų vartojimo pajėgumų vienetui, Eur/(MWh/parą/metus);

34.2. Kintamoji dalis skaičiuojama planuojamo išdujinti SGD kiekio vienetui, Eur/MWh.“

19. Papildyti Metodiką nauju 35 punktu ir išdėstyti jį taip:

„35. SGD terminalo operatorius nustato pastoviosios dalies mokėjimo koeficientą (≤ 1) ir suskaičiuoja konkrečią pastoviąją ir kintamąją skystinimo kainos dalis. Pagal Metodikos 34.1 papunktį suskaičiuota skystinimo kainos pastovioji dalis yra įskaičiuojama į tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie perdavimo kainos, kuri skaičiuojama pagal Metodikos 42¹ formulę.“

20. Pakeisti Metodikos 36 punktą ir išdėstyti jį taip:

„36. SGD terminalo operatorius nustato skystinimo kainos kintamąją dalį, atsižvelgdamas į regioninės gamtinių dujų rinkos vystymo eigą, galimybes užtikrinti diversifikuotą gamtinių dujų tiekimą Lietuvos Respublikos gamtinių dujų vartotojams efektyvios konkurencijos rinkoje sąlygomis ir taikydamas lyginamosios analizės principą pagal kitų SGD terminalų skystinimo paslaugos kainų duomenis.“

21. Pripažinti netekusiais galios Metodikos 38, 39 ir 40 punktus.

22. Pakeisti Metodikos 42.2 papunktį ir išdėstyti jį taip:

„42.2. SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms bei paskirtojo kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti (D_{saug}).“

23. Pakeisti Metodikos 46 punktą ir išdėstyti jį taip:

„46. Gamtinių dujų saugumo dedamoji, nurodyta šios Metodikos 42.2 papunktyje, skaičiuojama pagal šią formulę:

$$D_{saug, t+1} = D_{p, t+1} + T_{pask, t+1} - P_{\Delta, t+1} - \frac{K_{t-1}}{2Q_{vp, t+1}} + \frac{\Delta S_{vp, t}}{Q_{vp, t+1}} + \frac{X_t}{Q_{vp, t+1}} + \frac{S_{adm, t+1}}{Q_{vp, t+1}}; \quad (\text{Eur}/(\text{MWh}/\text{parą}/\text{metus})) \quad (42^1)$$

čia:

$D_{\text{saug},t+1}$ – ateinantiems metams skaičiuojama saugumo dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos, Eur/MWh/parą/metus;

$D_{p,t+1}$ – dujų skystinimo kainos pastovioji dalis, suskaičiuota ateinantiems metams pagal Metodikos 34.1 papunktį, Eur/(MWh/parą/metus);

$T_{\text{pask},t+1}$ – paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kaina ateinantiems metams, suskaičiuota pagal Metodikos 77 punktą, Eur/(MWh/parą/metus);

$P_{\Delta,t+1}$ – prognozuojamas nesuvaldyto būtinio kiekio realizavimo pajamų nuokrypis, susidaręs dėl SGD realizavimo ir įsigijimo kainų skirtumo. SGD realizavimo kaina skaičiuojama pagal Metodikos 79 punktą, Eur/MWh/parą/metus;

K_{t-1} – faktinė t-1 metų paskirtojo tiekėjo tiekimo veiklos grąža, sąlygota pagrįstais papildomais komerciniais sprendimais (jeigu komercinis sprendimas yra kompleksinis ir susidedantis iš keleto atskirų veiksmų, tai jis yra ekonomiškai vertinamas kaip vienas nedalomas komercinis sprendimas), priimtais vadovaujantis ekonominio naudingumo principu. Tokiais komerciniais sprendimais sukurta nauda matuojama lyginant metinius rezultatus, kai šie sprendimai nebuvo priimti, su situacija, kai papildomi sprendimai buvo priimti. Dėl komercinio sprendimo gauta paskirtojo tiekėjo veiklos grąža (nuostolis) tai daliai dujų kiekio, dėl kurios buvo priimtas šis sprendimas, neturi viršyti įprastinės gamtinių dujų tiekimo veikloje gaunamos grąžos (neigiamos įprastinės gamtinių dujų tiekimo veikloje gaunamos grąžos reikšmės), skaičiuojamos vadovaujantis gamtinių dujų tiekimo įmonių t-1 metų audituotų pajamų–sąnaudų ataskaitų duomenimis, kaip faktinė kitų gamtinių dujų įmonių (išskyrus paskirtąjį tiekėją) tiekimo veiklos vidutinė svertinė grąža, Eur. Jei dėl paskirtajam tiekėjui paliktos K_{t-1} dalies dydžio paskirtojo tiekėjo veiklos grąža viršija įprastinėje gamtinių dujų tiekimo veikloje gaunamą grąžą, tai paskirtajam tiekėjui paliekama tokia K_{t-1} dalis, kad būtų tenkinama aukščiau minėta veiklos grąžos dydžio sąlyga, o likusia K_{t-1} dalimi yra mažinama saugumo dedamoji.

$Q_{vp,t+1}$ – vartojimo pajėgumai t+1 metams, MWh/parą/metus;

$\Delta S_{vp,t}$ – pajamų nuokrypis, susidaręs dėl faktinių ir prognozuotų vartojimo pajėgumų skirtumo per paskutinius 12 mėnesių bei vartotojų baudų dėl deklaruotų vartojimo pajėgumų viršijimo, Eur;

$S_{\text{adm},t+1}$ – prognozuojamos ateinančių metų SGDT lėšų administravimo sąnaudos, į kurias įskaičiuojamos metinės perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudos t+1 metams dėl SGDT lėšų administravimo, Eur;

X_t – energijos gamintojų gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų pokytis, atsiradęs dėl teisės aktų pasikeitimo, Eur.“

24. Pakeisti Metodikos 46.1 papunktį ir išdėstyti jį taip:

„46.1. Saugumo dedamoji $D_{\text{saug}, t+1}$ gali būti koreguojama kas ketvirtį:

46.1.1. jeigu Komisijos patvirtinta prognozuojama gamtinių dujų kaina yra koreguojama vadovaujantis Prognozuojamos gamtinių dujų rinkos kainos nustatymo metodikos 10 punktu ir Komisijos pakoreguota prognozuojama rinkos kaina lyginant su tuo metu galiojančia prognozuojama gamtinių dujų rinkos kaina skiriasi daugiau nei 10 proc.;

46.1.2. jeigu paskirtojo kiekio pertekliaus SGD ir (ar) dujų tiekimo rinkoje realizavimo kaina skiriasi daugiau nei 10 proc.;

46.1.3. pasikeitus paskirtojo tiekėjo prognozuojamai metinei paskirtojo kiekio importo kainai daugiau kaip 5 proc. lyginant su nustatyta prognozuojama paskirtojo kiekio importo kaina. Naujai nustatoma prognozuojama paskirtojo kiekio importo kaina skaičiuojama vertinant iki šio nustatymo kalendorinių metų faktinius bei aktualius prognozinčius paskirtojo kiekio importo kainos skaičiavimo formulėje nustatytus duomenis.

46.1.4. esant motyvuotam Komisijos sprendimui.“

25. Papildyti Metodiką 49.2¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„49.2¹. Infliacijos koregavimo koeficientas ($I_{\text{infl}, t+1}$) įvertina infliacijos bei Komisijos nustatytų sąnaudų be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms

reikmėms ir mokesčių sąnaudų poveikį nustatytoms kainų viršutinėms riboms ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{\text{infl}, t+1} = \frac{L_{\text{Sinf}, t}}{100} * \left(\frac{S_{\text{inf}, t+1} * \prod_{n=1}^t (1 + (I_{v, n} - |E_{ef, n}|))}{S_{\text{inf}, t}} - 1 \right)$$

(48¹)

čia:

$L_{s, \text{inf}, t}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t-aisiais metais) numatyta koreguojama sąnaudų dalis be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių visose t-ųjų metų pajamose, kurios skaičiuojamos pagal 49.3 punkto nuorodas, proc.;

$S_{\text{inf}, t}$ – koreguojamos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais Eur;

$S_{\text{inf}, t+1}$ – konkreitiems reguliavimo periodo metams nustatytos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių, Eur;

I_v – Lietuvos statistikos departamento paskutinį mėnesį, prieš duomenų kainų viršutinėms riboms nustatyti ar koreguoti pateikimą, paskelbta metinė infliacija, proc.;

E_{ef} – efektyvumo rodiklis, kuris yra lygus 1 proc.;

26. Papildyti Metodiką 49.7.5¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„49.7.5¹. pajamų (sąnaudų) nuokrypis dėl skirtumo, susidariusio tarp prognozuoto vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, įvertinus 1 proc. dydžio efektyvumo rodiklį, naudotą nustatant/koreguojant kainų viršutines ribas praeitiems (t-1-iesiems) metams ir Statistikos departamento paskelbto t-1-ųjų metų vidutinio darbo užmokesčio pokyčio, 1 proc. dydžio efektyvumo rodiklį;“

27. Pakeisti Metodikos 60.1 papunkčio 57 formulę ir išdėstyti ją taip:

$$I_{\text{infl}, t+1} = \frac{L_{\text{Sinf}, t}}{100} * \left(\frac{S_{\text{inf}, t+1} * \prod_{n=1}^t (1 + (I_{v, n} - |E_{ef, n}|))}{S_{\text{inf}, t}} - 1 \right)$$

(57)“

28. Papildyti Metodiką 60.1¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„60.1¹. Infliacijos koregavimo koeficientas ($I_{\text{infl}, t+1}$) įvertina infliacijos bei Komisijos nustatytų sąnaudų be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų pokyčio poveikį nustatytoms kainų viršutinėms riboms ir skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{\text{infl}, t+1} = \frac{L_{\text{Sinf}, t}}{100} * \left(\frac{S_{\text{inf}, t+1} * \prod_{n=1}^t (1 + (I_{v, n} - |E_{ef, n}|))}{S_{\text{inf}, t}} - 1 \right)$$

(57¹)

čia:

$L_{s, \text{inf}, t}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t-aisiais metais) numatyta koreguojama sąnaudų dalis be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių visose t-ųjų metų pajamose;

$S_{\text{inf}, t}$ – koreguojamos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais Eur;

$S_{inf, t+1}$ – konkrečioms reguliavimo periodo metams nustatytos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių, Eur;

I_v – Lietuvos statistikos departamento paskutinį mėnesį, prieš duomenų kainų viršutinėms riboms nustatyti ar koreguoti pateikimą, paskelbta metinė infliacija, proc.;

E_{ef} – efektyvumo rodiklis, kuris yra lygus 1 proc.;

29. Pakeisti Metodikos 66.2 papunkčio 65 formulę ir išdėstyti ją taip:

$$I_{inf, t+1} = \frac{L_{S_{inf, t}}}{100} * \left(\frac{S_{inf, t+1} * \prod_{n=1}^t (1 + (I_{v, n} - |E_{ef, n}|))}{S_{inf, t}} - 1 \right)$$

(65)⁴⁴

30. Papildyti Metodiką 66.2¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„66.2¹. Infliacijos koregavimo koeficientas (I_{infl}) įvertina infliacijos bei Komisijos nustatytų sąnaudų be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų pokyčio poveikį nustatytoms kainų viršutinėms riboms ir yra skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_{inf, t+1} = \frac{L_{S_{inf, t}}}{100} * \left(\frac{S_{inf, t+1} * \prod_{n=1}^t (1 + (I_{v, n} - |E_{ef, n}|))}{S_{inf, t}} - 1 \right)$$

(65)¹

čia:

$L_{s, inf}$ – kainų viršutinių ribų skaičiavimuose metams prieš kainų koregavimą (t-aisiais metais) numatyta koreguojama sąnaudų dalis be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių visose t-ųjų metų pajamose.;

$S_{inf, t}$ – koreguojamos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų technologinėms reikmėms ir mokesčių sąnaudų, nustatytos t-aisiais kainų reguliavimo metais Eur;

$S_{inf, t+1}$ – konkrečioms reguliavimo periodo metams nustatytos sąnaudos be nusidėvėjimo (amortizacijos), darbo užmokesčio, sąnaudų gamtinių dujų technologinėms reikmėms ir mokesčių, Eur;

I_v – Lietuvos statistikos departamento paskutinį mėnesį, prieš duomenų kainų viršutinėms riboms nustatyti ar koreguoti pateikimą, paskelbta metinė infliacija, proc.;

E_{ef} – efektyvumo rodiklis, kuris yra lygus 1 proc.;

31. Pakeisti Metodikos 77 punktą ir išdėstyti jį taip:

„77. Paskirtojo tiekėjo gamtinių dujų tiekimo kaina (T_{pask}) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{pask, t+1} = \frac{(S_{pask, t+1} + \Delta S_{pask, t+1}) + 0,24x(\Delta Q_{real, t} + Q_{real, t+1})}{Q_{vp, t+1}}; \quad (\text{Eur}/(\text{MWh}/\text{parą}/\text{metus})) \quad (71)$$

čia:

$S_{pask, t+1}$ – nustatytos metinės paskirtojo gamtinių dujų tiekimo sąnaudos, Eur, kurios pirmiesiems ir antriesiems T_{pask} nustatymo metams skaičiuojamos pagal formulę:

$$S_{pask, t+1} = C_{DA} + C_M + C_P + C_T + C_A + C_S + C_F + C_O + C_{PR} + C_{skyst} + C_{EN}; \quad (\text{Eur}) \quad (72)$$

čia:

C_{DA} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, Eur;

C_M – remonto, techninės priežiūros ir eksploataavimo sąnaudos, Eur;

C_P – personalo sąnaudos, Eur;

C_T – mokesčių sąnaudos, Eur;

C_A – administracinės sąnaudos, Eur;

C_S – rinkodaros ir pardavimų sąnaudos, Eur;

C_F – finansavimo sąnaudos, Eur;

C_O – kitos paskirstytinos sąnaudos, Eur;

C_{PR} – pagrįstos paskirtojo tiekėjo pasirengimo veiklai sąnaudos (toliau – pasirengimo veiklai sąnaudos), patirtos iki paskirtojo tiekėjo veiklos pradžios vykdant teisės aktų įpareigojimus įgyvendinant suskystintų gamtinių dujų terminalo projektą. Jeigu pasirengimo veiklai sąnaudos sudaro daugiau nei 20 proc. paskirtojo tiekėjo t+1 metų veiklos sąnaudų, šios sąnaudos į kainą gali būti proporcingai įtraukiamos, Komisijai išdėstant jas per laikotarpį, ne ilgesnį kaip 5 metai, Eur;

C_{skyst} – mokesčio už SGD skystinimą (išdujinimą) sąnaudos, Eur;

C_{EN} – Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos sujungimo taške su SGD terminalo jungtimi Klaipėdoje užsakomų pajėgumų sąnaudos, Eur;

$\Delta S_{pask, t+1}$ – prognozuojamas t+1 metų sąnaudų skirtumas, susidaręs dėl energijos gamintojams parduotų dujų įsigijimo ir pardavimo kainų skirtumo, Eur;

$Q_{vp, t+1}$ – vartojimo pajėgumai t+1 metams, MWh/parą/metus;

$Q_{real, t+1}$ – prognozuojama paskirtojo kiekio dalis, kuri t+1 metais bus realizuota už Komisijos nustatyta tvarka patvirtintą prognozuojamą gamtinių dujų rinkos ar didesnę kainą t+1 metams, MWh;

$\Delta Q_{real, t}$ – skirtumas tarp t-iesiems metams prognozuotos paskirtojo kiekio dalies, kurią buvo planuota realizuoti už Komisijos nustatyta tvarka patvirtintą prognozuojamą gamtinių dujų rinkos ar didesnę kainą t-iesiems metams, ir faktiškai už tokią ar didesnę kainą realizuotos paskirtojo kiekio dalies t-aisiais metais, MWh.

Jeigu dėl paskirtojo tiekėjo veiklos efektyvumo, t. y. dėl veiklos sąnaudų (OPEX) suefektyvinimo, kurį įmonė įrodė Komisijai, reguliuojamos veiklos t-1 metų tiekimo veiklos sąnaudos mažesnės už Komisijos nustatytas, šiuo sąnaudų skirtumu yra didinama t-1 metų paskirtojo tiekėjo veiklos grąža, o t+1 reguliavimo metams skaičiuojamos sąnaudos $S_{pask, t+1}$ mažinamos dėl veiklos suefektyvinimo gautu sąnaudų skirtumu. $S_{pask, t+1}$ skaičiuojama pagal formulę:

$$S_{pask, t+1} = S_{pask, t-1} - \Delta S_{opex, t-1} + \Delta S_{pask\ nrv, t+1} + \Delta S_{pask, nrv, t-1} \quad (\text{Eur}) \quad (73)$$

čia:

$S_{pask, t-1}$ – prognozuotos ir į t-1 metų paskirtojo tiekėjo tiekimo kainą įskaičiuotos sąnaudos, Eur;

$\Delta S_{pask\ nrv}$ – nuo įmonės veiklos nepriklausančių sąnaudų pokytis, Eur;

$\Delta S_{opex, t-1}$ – sąnaudų skirtumas dėl veiklos suefektyvinimo tarp prognozuotų ir į t-1 metų paskirtojo tiekėjo tiekimo sąnaudas įskaičiuotų bei faktinių Komisijos patvirtintų t-1 metų veiklos sąnaudų, Eur:

$$\begin{aligned} \Delta S_{opex, t-1} &= S_{opex, t-1} - S_{opex, t-1, kf}, \text{ jei } S_{opex, t-1} > S_{opex, t-1, kf} \quad (\text{Eur}) \\ \Delta S_{opex, t-1} &= 0, \text{ jei } S_{opex, t-1} < S_{opex, t-1, kf} \end{aligned} \quad (73^1)$$

čia:

$S_{opex, t-1}$ – prognozuotos ir į t-1 metų paskirtojo tiekėjo tiekimo kainą įskaičiuotos veiklos sąnaudos, Eur;

$S_{opex, t-1, kf}$ – Komisijos patvirtintos t-1 metų faktinės veiklos sąnaudos, Eur.

Jei dėl gamtinių dujų įmonės veiklos efektyvumo, t. y. dėl OPEX su efektyvinimo priėmus verslo sprendimus dėl įmonės reorganizacijos ir kitus sprendimus, kurie tiesiogiai nesusiję su įmonės vykdoma reguliuojama veikla, tiekimo veiklos t-1 metų sąnaudos mažesnės už Komisijos nustatytas, 50 proc. šio sąnaudų skirtumo yra didinama paskirtojo tiekėjo t-1 metų veiklos grąža, o t+1 reguliavimo metams skaičiuojamos sąnaudos $S_{\text{pask, t+1}}$ mažinamos dėl veiklos su efektyvinimo gautu sąnaudų skirtumu. $S_{\text{pask, t+1}}$ skaičiuojama pagal 73 ir 73¹ formules.“

32. Pripažinti netekusių galios Metodikos 83.3 papunktį.

33. Papildyti Metodiką 84.2¹ papunkčiu ir išdėstyti jį taip:

„84.2¹. duomenis nustatyta investicijų grąžai koreguoti (Metodikos 11 priedas);“

34. Pakeisti Metodikos 84.4 papunktį ir išdėstyti jį taip:

„84.4. Tiekimo paslaugos kainos viršutinės ribos koregavimui 84.2 ir 84.3 papunkčiuose nurodytų duomenų teikti nereikia;“

35. Pakeisti Metodikos 94 punktą ir išdėstyti jį taip:

„94. Duomenys pateikiami euro tikslumu, skaičiavimai atliekami be pridėtinės vertės mokesčio (PVM). Tarifai buitiniams vartotojams pateikiami Eur/m³.“

36. Papildyti Metodiką 11 priedu (pridedamas).

37. Metodikos 3 priedą laikyti negaliojančiu.

38. Nustatyti, kad šio nutarimo 2–6, 8–11, 25, 26, 28, 30, 33, 36, 37 punktai taikomi nuo gamtinių dujų įmonės kainų viršutinių ribų naujo reguliavimo periodo pradžios.

39. Iki gamtinių dujų įmonės kainų viršutinių ribų naujo reguliavimo periodo pradžios taikomi Metodikos 12.4.2, 12.9.3, 12.9.6, 12.9.7, 12.9.8, 13.3.4, 19.2, 19.7.6, 49.2, 49.7.5, 60.1, 66.2, 84.2 papunkčiai.

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų
sektoriuje nustatymo metodikos
11 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklapis			
El. paštas			

_____ DUOMENYS NUSTATYTOS INVESTICIJŲ GRAŽOS KOREGAVIMUI
(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

_____ sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

Eil. Nr.	Rodikliai	Mato vnt.	_____ veikla								
			20__	20__	(4+5)	20__	20__	20__	(6+7+8+9)	20__	20__
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1.	Nustatyta investicijų gražos norma t-aisiais metais	%									
2.	Licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertė	Eur									
3.	Nustatyta investicijų grąža	Eur									
4.	Faktinė investicijų grąža	Eur									
5.	Faktinė investicijų gražos norma	%									
6.	Nustatytos gražos viršijimas (4-3)	Eur									
7.	Nustatytos gražos viršijimas dėl veiklos efektyvumo	Eur									
8.	Dydis, kuriuo mažinama leistinų pajamų riba (7*0,5)	Eur	x	x							

Tvirtinu:

_____ Pareigos

_____ Parašas

_____ Vardas, pavardė